

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКЗОТОЛОГІЯ

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник: Корчан Л., кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Екзотологія
Назва структурного підрозділу	Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> КОРЧАН Леонід, канд. вет. н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 69. (паразитологія та інвазійні хвороби) <i>e-mail:</i> parazitologia@pdaa.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/korchan-leonid-mykolayovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський), другий (магістерський) рівні

Заплановані результати навчання:

Мета навчальної дисципліни: є засвоєння знань по утриманню, годівлі, біології, правил догляду, лікування і профілактики хвороб екзотичних тварин.

Завдання навчальної дисципліни:

- розглянути умови утримання, годівлі екзотичних тварин;
- навчитися правильно доглядати і розводити екзотів;
- проводити діагностичні дослідження і застосовувати методи лікування хворих тварин.

Компетентності:

Загальні:

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.

- Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями.

- Уміння розв'язати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

1. Застосовувати для ефективної професійної діяльності гуманітарні, природничо-наукові та фахові знання.

2. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, роботи висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції

Методи навчання:

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

За джерелом знань: лекція; бесіда.

Практичні методи: практичні роботи

За логікою: узагальнення; конкретизація.

Методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Утримання та розведення птахів

За вказаною темою розглядають анатомо-фізіологічні особливості декоративних та екзотичних птахів. Основні групи декоративних та екзотичних птахів: співочих птахів (канарок), астрільдових або вюркових (ткачі), папуг, павичів, фазанів, цесарок, голубів. Дресирування та навчання канарок. Утримання, годівлі та розведення, лікувально-профілактичні заходи.

Тема 2. Утримання та розведення екзотичних ссавців (гризунів, білок, зайцевих, їжаків, ховрахів)

За вказаною темою розглядають анатомо-фізіологічні особливості декоративних та екзотичних ссавців. Температурно-вологісний, світловий режим, годівля, гігієнічні та ветеринарні заходи при їх вирощуванні та утриманні

Тема 3. Утримання та розведення акваріумних риб

За вказаною темою розглядають анатомо-фізіологічні особливості акваріумних рибок, а також основні аспекти утримання, годівлі та розведення, лікувально-профілактичні заходи. Акваріумні рослини.

Тема 4. Утримання та розведення земноводних амфібій та плазунів (рептилій)

За вказаною темою розглядають анатомо-фізіологічні особливості земноводних амфібій та плазунів (рептилій), а також основні аспекти утримання, годівлі та розведення, лікувально-профілактичні заходи

Трудовість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації

Форми оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

1. Ведення конспекту (0–1 балів): ведення конспекту оцінюється залежно від якості роботи від 0 до балів за одну лекцію (2 академічні години):

0 балів – відсутній конспект теоретичного матеріалу з темами лекцій.

1 бали – є конспект теоретичного матеріалу з темами лекцій, де здобувач вищої освіти обов'язково повинен доцільно використовувати термінологію, знати умови утримання, годівлі, розведення екзотичних тварин.

2. Виконання завдань на практичних заняттях (2 академічні години) (0–2 бали)

0-балів – завдання на практичному занятті здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт.

1 – бал – завдання виконано, однак здобувач вищої освіти частково володіє термінологією з компонентів освітньої програми, описує не точно умови утримання, годівлі, розведення екзотичних тварин.

2 – бали – завдання виконано повністю, здобувач вищої освіти відтворює термінологію з компонентів освітньої програми, описує умови утримання, годівлі, розведення екзотичних тварин. Здобувач виконав, представив та захистив звіт.

3. Виконання завдань по самостійній роботі (0–15 бали): здобувач виконує завдання яке оцінюється за критеріями наведеними в таблиці 1:

Таблиця

Бали	Здатність здобувача
0	З.в.о. не дав відповіді на поставлені питання
1	З.в.о. лише поодинокі термінологію з компонентів освітньої програми відповіді на поставлені питання (менше 10 % потрібної інформації)
2	З.в.о. лише поодинокі термінологію з компонентів освітньої програми відповіді на поставлені питання (менше 20 % потрібної інформації)
3	З.в.о. надав коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 25 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми; вміє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин.
4	З.в.о. надав коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 30 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми; вміє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин.
5	З.в.о. надав коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 35 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми; вміє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин.
6	З.в.о. надав коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 40 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми; вміє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин.
7	З.в.о. надав коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 45 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми; вміє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин.
8	З.в.о. надав коротку відповідь із суттєвими помилками (50 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми; вміє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин.
9	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (менше 60% потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми, описує умови утримання та розведення екзотів; визначає особливості перебігу захворювань та методи лікування; вміє збирати анамнестичні дані.
10	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (менше 65% потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми, описує умови утримання та розведення екзотів; визначає особливості перебігу захворювань та методи лікування; вміє збирати анамнестичні дані.
11	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (70 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми, описує умови утримання та розведення екзотів; визначає особливості перебігу захворювань та методи лікування; вміє збирати анамнестичні дані.
12	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (80 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми, описує умови утримання та розведення екзотів; визначає особливості перебігу захворювань та методи лікування; вміє збирати анамнестичні дані.
13	З.в.о. опанував значну частину матеріалу, але надав неповну відповідь (85 % потрібної інформації): відтворює термінологію з компонентів освітньої програми, описує умови утримання та розведення екзотів; визначає особливості перебігу захворювань та методи лікування; вміє збирати анамнестичні дані.

14	З.в.о. опанував тему самостійної роботи й надав ґрунтовну відповідь з відповідною термінологією (90 % потрібної інформації); описує фізико-хімічні та біологічні процеси, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології; вмiє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин, що свiдчить про розуміння логічної послідовності дій лікаря під час постановки діагнозу, призначення лікування та профілактики хвороби.
15	З.в.о. опанував тему самостійної роботи й надав ґрунтовну відповідь з відповідною термінологією (100 % потрібної інформації); описує фізико-хімічні та біологічні процеси, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології; вмiє збирати анамнестичні дані, застосовує ефективні методів діагностики, лікування та профілактики хвороб екзотичних тварин, що свiдчить про розуміння логічної послідовності дій лікаря під час постановки діагнозу, призначення лікування та профілактики хвороби.

4. Письмове виконання завдань (0 – 12 балів за кожне завдання): кожне завдання складається з чотирьох питань, яке оцінюється у 3 бали за критеріями наведеними в таблиці 2 (оцінювання на кожне окреме питання):

Таблиця 2

Бали	Здатність здобувача
0	З.в.о. не дав відповіді на поставлене питання
1.	З.в.о. дав лише часткову відповідь на питання (менше 40 %). Має значні розбіжності у формулюваннях при відповіді на питання.
2.	З.в.о. дав не повну відповідь на поставлене питання (75% потрібної інформації). Має деякі розбіжності у формулюваннях.
3.	З.в.о. надав ґрунтовну відповідь (100 % потрібної інформації).

Максимальна кількість за всі вирішені питання у завданні становить 12 балів.

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є **залік**, який виставляється за поточним оцінюванням впродовж семестру.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Вид навчальної роботи здобувачів				Разом
	Ведення конспекту лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань по самостійній роботі	Письмове виконання завдань	
Тема 1. Утримання та розведення птахів	2	3	7	12	24
Тема 2. Утримання та розведення екзотичних ссавців (гризунів, білок, зайцевих, їжаків, ховрахів)	2	3	8	12	25
Тема 3. Утримання та розведення акваріумних риб	2	3	7	12	24
Тема 4. Утримання та розведення земноводних амфібій та плазунів (рептилій)	2	6	8	12	26
Разом	8	14	30	48	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Білявцева В.В., Мушит С.О., Сироватко К.М. Основи акваріумістики: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця, 2020. 233 с.
2. Буднік С.В., Колосок А.М. Акваріуміст-початківець: навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 156 с.
3. Годівля екзотичних тварин: навчальний посібник / М.М. Бурлака та ін. Житомир, 2012. 358 с.
4. Власенко В.В., Темніханов Ю.Д. Іхтіопатологія: навчальний посібник. Вінниця, 2012. 526 с.
5. Горбунов В.В. Всё о кроликах: разведение, содержание, уход. Практическое руководство. Москва: АСТ, 2015. 36 с.
6. Горбунов В.В. Шиншилла от А до Я. Москва: АСТ, 2011. 148 с.
7. Олдертон Д. Декоративные птицы. Практические советы и рекомендации по уходу. Кладезь-Букс, 2003. 208 с.
8. Лукина Е.И. Певчие, цветные и декоративные канарейки М.: Лесная промышленность, 1987. 144 с.
9. Прашага Р. Пресноводные черепахи. Содержание. Кормление. Разведение. Лечение. М.: ООО «Аквариум – Принт», 2010. 64 с.
10. Годівля екзотичних тварин: навч. посіб. / В.А. Бурлака та ін.; за заг. ред. В. А. Бурлаки. Вид. 2-е. Житомир: Полісся, 2012. 358 с.

Допоміжні

11. Квинтен Д. Болезни декоративных птиц. М.: Аквариум-Принт, 2011. 224 с.
12. Євтушенко М.Ю. Ефективність використання стартового корму, виготовленого з гібриду червоного каліфорнійського черв'яка, для личинок риби. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва*. 2011. Вип. 160, ч.1. С. 91–98.
13. Харчук Ю.И. Зверьки шиншиллы. Содержание и разведение. Москва, 2006. 77 с.
14. Харчук Ю.И. Разведение и содержание волнистых попугайчиков. Москва: Феникс, 2005. 143 с.
15. Корчан Л.М. Корчан М.І. Застосування фіпронілу для боротьби із кліщами *Orhionyssus natricis*, що паразитують на зміях. *Зб. наук. праць проф.-викл. складу ПДАА за підсумками науково-дослідної роботи в 2017 році (травня 2018, м. Полтава)*. Полтава, 2018. С.229–230.
16. Корчан Л.М. Корчан М.І. Поширення кнемідокоптозу серед папуг. *Зб. наук. праць проф.-викл. складу ПДАА за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року)*. Полтава, 2020. С.253–254
17. James W. Carpenter, Chris Marion. Exotic Animal Formulary. Elsevier Canada, 2017. 776 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Савінова І.В., Клестова З.С. Екзотичні тварини та можливі біологічні ризики (Частина І). URL: http://jvm.kharkov.ua/sbornik/103/3_48.pdf
2. Червоновуха черепаха: догляд, утримання, годування. URL: https://bankchart.com.ua/money/zoo/statti/chervonovuha_cherepaha_doglyad_utrimannya_godu_vannya
3. MasterZoo. URL: <https://masterzoo.ua/ua/o-nas/>
4. Хвилясті папужки: утримання та догляд в домашніх умовах. URL: <https://zav-club.com/khvyliasti-papuzhky-utrymannia-ta-dohliad-v-domashnikh-umovakh/>
5. Папуга ара: особливості утримання, догляду та годування. URL: <https://www.zootovary.com/uk/papuga-ara-osoblivosti-utrimannya-doglyadu-ta-goduvannya-a-1015.html>